

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	52-654-01-136
Дата	14, 09 2022

ДО

Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 52-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

05
14

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организация на дейността на Народното събрание внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование заедно с мотиви и предварителна оценка на въздействието съгласно методологията - приложение към чл. 70, ал. 3 от Правилника.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Красимир Вълчев
Томас Бочков

ПРОЕКТ

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

(Обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г., изм. и доп., бр. 98 от 2016 г., изм., бр. 105 от 2016 г., бр. 58 от 2017 г., изм. и доп., бр. 99 от 2017 г., изм., бр. 24 от 2018 г., изм. и доп., бр. 92 от 2018 г., изм., бр. 108 от 2018 г., бр. 24 от 2019 г., доп., бр. 42 от 2019 г., изм., бр. 100 от 2019 г., бр. 101 от 2019 г., изм. и доп., бр. 17 от 2020 г., бр. 82 от 2020 г., изм., бр. 17 от 2022 г., изм. и доп., бр. 34 от 2022 г., изм., бр. 102 от 2022 г., изм. и доп., бр. 11 от 2023 г., изм., бр. 102 от 2023 г., изм. и доп., бр. 23 от 2024 г., бр. 27 от 2024 г., бр. 69 от 2024 г., бр. 26 от 2025 г.)

§ 1. В чл. 5, ал. 1 се създава се нова т. 4:

„4. ценностно формиране на личността и възпитание в добродетели;“

§ 2. В чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Обучение, свързано с религиите, включително с елементи на конфесионално обучение, в системата на предучилищното и училищното образование се осъществява само при условията и по реда на този закон.“

2. В ал. 3 след думата „идеологии“ се добавя „религии“,

§ 3. В чл. 76 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4, изречение второ след думата „Религия“ се поставя запетая и се добавя „както и учебният предмет Добродетели и религии“.

2. Алинея 7, изречение второ се изменя така:

„С изключение на учебния предмет Добродетели и религии, учебните програми определят и броя учебни часове за изучаването им.“

3. Създава се нова ал. 8:

„(8) Учебният предмет Добродетели и религии е насочен към ценностно формиране на личността и възпитание в добродетели и за изучаването му се разработват алтернативни учебни програми, предоставящи възможност за избор между учебно съдържание с елементи на конфесионално обучение и без елементи на конфесионално

обучение. Изборът на учебна програма по учебния предмет Добродетели и религии се извършва при условията на чл. 12, ал. 2.“

4. Досегашната ал. 8 става ал. 9.

§ 4. В член 88 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) В задължителните учебни часове в съответствие с държавния образователен стандарт за учебни план и изучаването на учебния предмет Добродетели и религии с поне един час седмично.“

§ 5. Член 89, ал. 2 се изменя така:

„(2) В избираемите учебни часове може да се изучават и учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 2, 3 и 5, както и учебният предмет Религия – само в класовете, в които не се изучава учебният предмет Добродетели и религии.“

§ 6. В чл. 118, ал. 5 след думите „Не се поставят оценки“ се добавя „по учебния предмет „Добродетели и религии.“

§ 7. В чл. 154, т. 3 след думата „Религия“ се поставя запетая и се добавя „Добродетели и религии“.

§ 8. В чл. 213 се създава се ал. 14:

„(14) За заемане на учителска длъжност, свързана с преподаване на учебния предмет Добродетели и религии по учебна програма с елементи на конфесионално обучение, лицето трябва да има и препоръка от епархийското/регионалното духовно ръководство на съответното вероизповедание, в чийто диоцез/регион са намира училището.“

§ 9. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава се т. 12а:

„12а „Конфесионално обучение“ е обучение за основните положения на религиите на признатото източноправославно вероизповедание, като и на регистрираните вероизповедания по Закона за вероизповеданията с повече от 8 на сто на самоопределилите се към съответното вероизповедание лица спрямо общия брой на преброените лица при последното преброяване на населението по данни на Националния статистически институт.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 10. Обучението по учебния предмет Добродетели и религии в училищата започва не по-късно от учебната 2028/2029 година за учениците, които през тази учебна

година постъпват в I клас, като през следващите учебни години се въвежда последователно от II до XII клас.“

ВНОСИТЕЛИ:

Красимир Златев
Тома Тошков

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование

Законопроектът има за цел да усилва възпитателната функция в системата на училищното образование и да разшири достъпа до програми по религии. Възпитанието в добродетели е основна част от формирането на общочовешки и граждански ценности у децата. Въвеждането на отделен час, ориентиран към ценностното формиране на личността и възпитанието в добродетели, е най-силният инструмент за това.

В исторически план нравствената култура се е формирала основно по два пътя - чрез религията и чрез светското образование и правила. Затова и законопроектът предлага плуралистичен и демократичен подход с алтернативни учебни програми по избор на родителите и ученика – със и без елементи на конфесионално обучение. Общото между различните алтернативни учебни програми следва да бъде тяхната насоченост към духовността и универсалните човешки ценности и добродетели.

Часът може и следва да се използва и за постигането на по-широки възпитателни цели, като напр. гражданско възпитание, по-задълбочено изучаване на философия, формиране на нагласи срещу зависимостите и др.

Възпитанието в добродетели и формирането на етични компетентности е ключово условие за това днешните деца да живеят в бъдеще в едно по-добро и хармонично общество. Предметът ще разшири гражданската, хуманитарната и религиозно-културната компетентност на учениците. Той ще подобри и критичното мислене, което се изгражда на основата на ценности и по-добро хуманитарно образование.

ВНОСИТЕЛИ:

Красимир Великов

Томас Рибков

Предварителна оценка на въздействието на законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование

1. Основания на законодателната инициатива

Българската образователна система е срамежлива във възпитателната си функция. Липсва достатъчно категоричен фокус в учебните програми върху етичното възпитание. Българските са в неравна конкуренция с мощни информационни среди, които възпитават предимно консуматорска култура, но често и насилие, склонност към зависимости и други неблагоприятни възпитателни въздействия. Липса и достатъчно учебно време за целенасочено педагогическо взаимодействие. Достъпът да програми по религия е ограничен в под 10 % от училищата.

Законопроектът има за цел да усилва възпитателната функция в системата на училищното образование и да разшири достъпа да програми по религии. Възпитанието в добродетели е основна част от формирането на общочовешки и граждански ценности у децата. Въвеждането на отделен час, ориентиран към ценностното формиране на личността и възпитанието в добродетели, е най-силният инструмент за това.

Възпитанието в добродетели е и формирането на етични компетентности е ключово условие за това днешните деца да живеят в едно по-добро и хармонично общество в бъдеще. Предметът ще разшири гражданската, хуманитарната и религиозно-културната компетентност на учениците. Той ще подобри критичното мислене, което се изгражда на основата на ценности и по-добро хуманитарно образование.

2. Заинтересовани страни

- Министерството на образованието и науката;
- регионалните управления на образованието;
- училищата;
- педагогическите специалисти;
- учениците в системата на предучилищното и училищното образование и техните родители.

3. Анализ на разходите и ползите

Изпълнението на законопроектът предполага допълнителни бюджетни разходи условно изчислени на 4,2 млн. евро за целогодишно финансиране на възнаграждения и осигуровки на педагогически специалисти за допълнителните часове (норми преподавателска работа) за провеждане на часовете по предмета Добродетели и религии при вариант от три алтернативни програми при допускане за необходимост от създаване на допълнителни групи в 60% от класовете. Тъй като законопроектът предвижда поетапно въвеждане на предмета, пълният размер на допълнителното финансиране ще е необходим едва през 2040 година.

Допълнителни ползи от приемането на законопроекта са свързани с:

- подобряване на обществените и междуличностните отношения;
- повишаване хуманитарните и гражданските компетентности на учениците;
- намаляване на зависимостите;
- повишаване на образователните резултати и критичното мислене;
- утвърждаване на традиционните институции.

4. Административна тежест и структурни промени

Законопроектът не води до необходимост от структурни промени и до допълнителна административна тежест. Произтичащите от него задължения за насочени към съществуващите институции.

ВНОСИТЕЛИ:

Красимир Васев

Томас Буков